

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. mevr. H. Post
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum Utrecht, 31 maart 2020
ons kenmerk 2020-35
voor informatie Tom Schoen t.schoen@patientenfederatie.nl 06-55772249
onderwerp Goede zorg voor kwetsbare mensen thuis tijdens de Coronacrisis

Geachte Kamerleden,

Alles wordt uit de kast gehaald om de Coronacrisis aan te pakken, en de gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken. Patiëntenfederatie Nederland, KBO-PCOB, MantelzorgNL, Ieder(in) en Alzheimer Nederland hebben grote waardering voor de enorme inzet van professionals, beleidsmakers en politiek. Tegelijkertijd hebben wij zorgen over de mensen die thuis wijkverpleging ontvangen. Zij dreigen nu ten tijde van de Coronacrisis minder zorg te krijgen. Ook voor hen moet alles op alles gezet worden om hen de benodigde zorg en duidelijkheid te geven.

1. Zorg voor een zorgvuldig proces van 'afschalen' in overleg met de cliënt

In Nederland ontvangen zo'n 300.000 mensen per maand wijkverpleging. Gemiddeld 20 uur per week, variërend van enkele uren tot wel 100 uur per maand. Zij zitten nu in grote onzekerheid, vanwege maatregelen die genomen worden. We hebben begrip voor maatregelen die partijen moeten nemen om de zorg te kunnen leveren die nu acuut is. Zoals het 'afschalen' van zorg. Zo wordt steeds vaker digitale zorg ingezet. Voor sommige situaties een goede oplossing. Maar niet voor alles; persoonlijke verzorging of bijvoorbeeld wondverzorging kunnen alleen in fysieke aanwezigheid. Ook wordt veelal een beroep gedaan op de mantelzorger, die (nog) meer taken overneemt van de professional. Goede communicatie en informatieoverdracht over de benodigde zorg ontbreken. We krijgen signalen dat er eenzijdig, zonder goed overleg met de cliënt en betrokken mantelzorgers, besloten wordt om zorg te verminderen. Dat zorgt voor onrust bij cliënten en mantelzorgers.

We vragen aandacht voor de belastbaarheid van de mantelzorger en de wijze waarop het gesprek over de beperking van de wijkverpleging plaatsheeft. We zien daarbij drie uitgangspunten:

- doe dit in overleg met de cliënt en/of naaste;
- zorg voor voldoende contactmomenten, minimaal 1 contactmoment per week;
- zorg voor een vast aanspreekpunt, zodat de cliënt/naaste weet bij wie ze met vragen terecht kunnen.

>Wilt u de minister vragen ervoor te zorgen dat deze uitgangspunten worden gehanteerd wanneer zorg thuis verminderd wordt?

2. Voorzie professionals, mantelzorgers en vrijwilligers van beschermingsmiddelen

Persoonlijke beschermingsmiddelen zijn nog steeds onvoldoende beschikbaar in de zorg voor kwetsbare mensen die thuis wonen. Personeel in de wijkverpleging moet nu vaak werken zonder goede beschermingsmiddelen en dat brengt risico's met zich mee voor cliënt en professional. Het is

absoluut noodzakelijk dat wijkverpleegkundigen en verzorgenden kunnen beschikken over persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarmee stel je ook kwetsbare mensen met een chronische aandoening of beperking en hun mantelzorgers in staat zichzelf te beschermen. Zo lang dit niet het geval is, loopt de groep cliënten die het meest kwetsbaar is het meeste risico.

Hetzelfde geldt ook voor mantelzorgers. Vooral als zij de (geïndiceerde) zorgtaken van de wijkverpleging over moeten nemen, hebben ook zij beschermingsmiddelen nodig. Net als vrijwilligers. Voor sommige cliënten zou in de huidige noodsituatie de hulp van vrijwilligers hen enigszins uit de brand kunnen helpen. Zo heeft bijvoorbeeld het Rode Kruis 60.000 vrijwilligers¹ klaar staan om mensen te helpen. En zijn er seniorenorganisaties met een sterk lokaal netwerk met vrijwilligers die hulp zouden kunnen bieden. Nu kunnen deze vrijwilligers niet achter de voordeur komen. Wanneer ook zij persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen gebruiken levert dit een enorm potentieel op voor mensen die afhankelijk zijn van zorg thuis.

>Wilt u de minister vragen ervoor te zorgen dat er in de wijkverpleging voor professionals, mantelzorgers en vrijwilligers voldoende beschermingsmiddelen ter beschikking komen?

3. Geef cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers begrijpelijke en juiste informatie

Coronarichtlijnen en -beleid zijn ingewikkeld, niet altijd eenduidig en veranderen voortdurend. Het is belangrijk dat cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers begrijpen waar ze aan toe zijn. Wat kan wel, wat niet en onder welke omstandigheden? Hiervoor is duidelijke en begrijpelijke informatie nodig. In het bijzonder ook voor mensen met lage taal- en/of gezondheidsvaardigheden. Daarbij is het ook belangrijk een overzicht te bieden van contactgegevens van (lokale) initiatieven en vrijwilligers die zich willen inzetten voor mensen thuis.

>Wilt u de minister vragen om actuele, eenduidige en begrijpelijke informatie te bieden voor mensen die thuis wonen en daar zorg en ondersteuning ontvangen?

Wanneer bovenstaande punten gerealiseerd worden moet het beter mogelijk zijn om de kwetsbare burgers daadwerkelijk bescherming te bieden tegen het coronavirus. En om ervoor te zorgen dat er geen onnodige onrust ontstaat of achteruitgang van de gezondheidstoestand. We vragen u deze punten onder de aandacht van de minister te brengen. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman,
Patiëntenfederatie Nederland

Manon Vanderkaa
KBO-PCOB

Liesbeth Hoogendijk
MantelzorgNL

Illya Soffer
Ieder(in)

Gerjoke Wilmink
Alzheimer Nederland

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/03/18/veel-mensen-willen-het-rode-kruis-helpen-maar-hoe-a3994088>